

Jaarverslag Nefrovisie 2020

OP DE TOEKOMST VOORBEREID

1 Inleiding

2020 was een jaar van nieuwe uitdagingen voor Nefrovisie.

De COVID-pandemie bracht met zich mee dat moest worden overgeschakeld op een volledig digitale structuur. Nefrovisie-medewerkers werkten vanaf huis, er werd digitaal vergaderd en naarmate de pandemie voortduurde is ook overgeschakeld op digitaal visiteren.

In 2020 is Nefrovisie NEN 7510 gecertificeerd. Deze certificatie heeft Nefrovisie uitgedaagd om informatiebeveiliging, een thema dat in toenemende mate aandacht verdient, op een hoger plan te brengen.

Er is een start gemaakt met de realisatie van onze grote ambitie om kwaliteitsbevordering voor de hele nefrologische zorgketen te gaan inrichten.

Last but not least was 2020 het jaar van het afscheid van Marc Hemmeler als uitvoerend bestuurder. Geconfronteerd met deze uitdagingen is 2020 gekozen als moment om een start te maken met een strategische heroriëntatie.

COVID-pandemie

Vanwege de COVID-pandemie zijn visitatiewerkzaamheden tijdelijk stilgelegd en is in het najaar gestart met online visiteren. De RENINE registratie is uitgebreid met registratie van de incidentie van COVID-19 bij dialysepatiënten en later met de registratie van de COVID-19-vaccinatie bij deze patiënten.

In samenwerking met de NFN is het Coördinatieteam COVID-19 is opgericht, een samenwerkingsverband dat samenhangende problemen rondom COVID-19 voor dialysebehandeling en transplantaties bespreekt en acties uitzet.

NEN 7510 audit

Nefrovisie heeft op 18 februari 2020 het NEN 7510 certificaat behaald. NEN 7510 is de NEN norm voor Informatiebeveiliging voor de zorgsector in Nederland. In maart 2021 heeft een vervolg audit plaatsgevonden waarbij geconcludeerd werd dat aanbevelingen adequaat waren opgevolgd.

Kwaliteitssysteem chronische nierschade

In 2020 is een start gemaakt met de inrichting van een kwaliteitssysteem voor de zorg voor patiënten met Chronische Nier Schade stadium 3-5 (CNS3-5). Voorbereidingen zijn getroffen om de RENINE registraties uit te breiden. Een eerste set van relevante uitkomstmaten is gekozen die automatisch uit EPD's moeten gaan worden geëxtraheerd.

Het landelijke FMS-project uitkomstgerichte zorg is opgestart. In dit programma is CNS één van de vier aandoeningen waarvoor het toepassen van uitkomsten voor "Leren en verbeteren" en "Samen beslissen" verder gaat worden ontwikkeld.

Jaarboek

Het Jaarboek 2019 Nierfunctievervanging Nederland is uitgebracht. Thema 's waren de resultaten van de Patient Reported Outcome Measures (PROMs) bij dialyse patiënten en de uitkomsten van niertransplantaties. Daarnaast werden resultaten van de COVID-registratie uit 2020 gepresenteerd. Deze publicatie werd uitgebracht in samenwerking met de Nederlandse Transplantatie Stichting. Een uitgebreide toelichting op de cijfers over nierfunctievervangende therapie in Nederland is te vinden in '[Renine annual report 2019](#)'. Ook daar is aandacht voor de PROMs.

Financiën en bestuur

- Het jaar 2020 is –conform begroting- met een negatief resultaat afgerond. Dit is mede het gevolg van geplande investeringen in de ICT en een stijging van personeelskosten door een aanpassing van de CAO .
- Marc Hemmeler heeft zijn taak als uitvoerend bestuurder neergelegd nadat hij deze opdracht gedurende 6 jaar met verve heeft vervuld. In het kader van zijn afscheid is een goed bezocht symposium (op anderhalve meter) georganiseerd. Hij is opgevolgd door Marc ten Dam, die de positie aanvankelijk op interim basis heeft ingevuld maar vanaf 1 januari 2021 voor een periode van 3 jaar is benoemd als de nieuwe uitvoerend bestuurder van Nefrovisie.

Geconcludeerd kan worden dat Nefrovisie de nieuwe uitdagingen van 2020 voortvarend heeft opgepakt. Diezelfde nieuwe uitdagingen zijn aanleiding om met onze klanten en netwerkpartners een proces van strategische heroriëntatie te starten. Dit traject moet resulteren in een strategisch beleidsplan dat eind 2021 wordt opgeleverd en waarmee Nefrovisie op de toekomst is voorbereid.

Marc ten Dam uitvoerend bestuurder,
1 juli 2021

2 Indicatoren

Analyse ZiN-indicatoren

Nefrovisie heeft ook dit jaar weer een analyse uitgevoerd op de (openbare) data van de ZiN-kwaliteitsindicatoren voor chronische nierschade. Zorginstituut Nederland stelt deze indicatoren verplicht. De analyse is in juni 2021 gepubliceerd op de website en in de nieuwsbrief.

Eén kwaliteitssysteem voor de nefrologie | Uitkomstindicatoren CNS en uitkomstgerichte zorg

Een van de belangrijkste ambities van Nefrovisie is om, in samenwerking met de Nederlandse Federatie voor Nefrologen (NFN) en Het Landelijk Overleg Nier Transplantatie (LONT), één kwaliteitssysteem voor de gehele nefrologische zorgketen te ontwikkelen. Daarin zullen dan behalve de dialyse ook niertransplantatie en chronische nierschade (CNS) zijn opgenomen.

Voor CNS is gestart met het ontwikkelen van een registratie van een voorlopige set uitkomstindicatoren zoals die zijn voorgesteld door de sectie registratie van de NFN. Grotendeels zijn deze indicatoren afgeleid van de CNS ICHOM indicatoren. Om registratielast te beperken moeten deze indicatoren automatisch kunnen worden geëxtraheerd uit het EPD. In samenspraak met dataverwerker IVZ zijn inhoudelijke en technische specificaties geformuleerd die vervolgens zijn aangeleverd aan de meest gebruikte EPD-leveranciers Chipsoft, EPIC en Diasoft. Daarmee zijn belangrijke voorbereidingen voor een start met registratie in een aantal pilot ziekenhuizen in 2021 gerealiseerd.

In Q4 is gestart met lijn 1 van het FMS project Uitkomstgerichte zorg. In dit landelijke project is CNS een van de vier pilots. Het doel van lijn 1 van dit programma is het opleveren van set van uitkomstindicatoren voor “Leren en Verbeteren” en “Samen beslissen”. Relevante veldpartijen zoals Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN), Nederlandse Federatie voor Nefrologie (NFN), Landelijk Overleg Nier Transplantatiecentra (LONT), V&VN Dialyse&Nefrologie, Nederlands Vereniging Ziekenhuizen (NVZ), Nederlands Federatie Universiteitsziekenhuizen (NFU), Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en Nefrovisie zijn betrokken bij dit project. Het wordt ondersteund door medewerkers van het Zorginstituut en Nictiz. Er worden 10 werksessies georganiseerd. Verwachte einddatum van deze pilot is Q3 2021. Op basis van de conclusies van dit project zal de aanvankelijk gekozen RENINE-set van indicatoren voor CNS worden aangepast.

Voor de inrichting van een kwaliteitssysteem van Niertransplantatie zijn nieuwe richtlijnen geschreven en zijn er verkennende gesprekken geweest tussen LONT, de richtlijncommissie (RLC) van de NFN en Nefrovisie.

PROMs

In 2020 is voorgang geboekt met implementatie van Patient Reported Outcome measures (PROMs) bij dialyse patiënten. In maart 2020 is het gebruik van PROMs door dialysecentra geëvalueerd. Van de 59 aangeschreven centra reageerden er 56. Van deze centra is 70% gestart met PROMs, 7% gaat starten en 76% ervaart toegevoegde waarde van de PROMs. De uitkomsten van deze evaluatie worden meegenomen bij de doorontwikkeling van de PROM.

In 2020 is gestart met de implementatie van PROMs bij niertransplantatie patiënten. In 2021 zullen PROMs voor CNS worden geïntroduceerd.

Nefrovisie heeft deelgenomen aan diverse wetenschappelijke onderzoeken naar het gebruik van PROMs in de zorg voor nierpatiënten.

CQ-i Dialyse

In 2020 hebben acht centra de CQ-index Dialyse door Nefrovisie laten uitvoeren. Dit is een instrument om de patiëntervaringen te meten en kan beschouwd worden als een patiënt gerapporteerde ervaringsmeting (PREM). Het bestuur van Nefrovisie heeft in 2020 besloten te stoppen met de ondersteuning van de CQ-index omdat deze niet langer de methode van voorkeur was van de Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN). In afwachting van de keuze voor een andere methode wordt wel verwacht van dialysecentra dat, conform de visitatienorm, patiëntervaringen uitgevraagd worden. Hierbij staat het de centra vooralsnog vrij om een eigen methode hiervoor te kiezen.

3 Registratie & Onderzoek

Nefrodata

De Nefrovisie kwaliteitsregistratie Renine toont op het platform Nefrodata de landelijke trends over nierfunctievervanging. In maart 2020 is de registratie uitgebreid met de registratie COVID-19 bij dialysepatiënten.

Samenwerkende Kwaliteitsregistraties (SKR)

In het kader van het Hooflijnen Akkoord Medisch Specialistische zorg 2019-2022 (HLA) heeft een commissie onder leiding van Keuzekamp een advies aan de minister gegeven over de inrichting, uitvoering en governance van kwaliteitsregistraties. Mede naar aanleiding van het rapport Keuzekamp is het Samenwerkingsverband Kwaliteitsregistraties (SKR) opgericht. Nefrovisie is medeoprichter van het SKR en dus van begin af aan bij deze ontwikkeling betrokken. Parallel aan de oprichting van een samenwerkingsverband van kwaliteitsregistraties is er een samenwerkingsverband van data verwerkers (SDV) opgericht.

Doel van het SKR is het verbeteren van de kwaliteit van de zorg door inhoudelijke samenwerking op het gebied van de beschikbaarheid van goede data, standaardisering ten behoeve van administratieve lastenverlichting en eenduidigheid van informatie.

Omdat het SKR geen gesprekspartner is in het HLA-overleg, is samenwerking gezocht tussen het SKR en de Federatie van Medisch Specialististen (FMS). In 2020 heeft dit geleid tot de oprichting van een samenwerkingsplatform.

Dataverzoeken

Er zijn negen dataverzoeken ontvangen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek. Twee verzoeken zijn (nog) niet beoordeeld vanwege aanvullende vragen. Zeven verzoeken zijn gehonoreerd, waarvan drie via de onderzoekserver van Nefrovisie. Van de zeven verzoeken zijn van vier verzoeken de data geleverd. De overige verzoeken bevinden zich nog in de fase van overeenkomsten afsluiten.

Daarnaast zijn er zoals gebruikelijk data verstrekt aan de ERA-EDTA voor de Europese data-analyse, waarbij dit jaar een extra aanlevering gedaan is met informatie over COVID-19 bij dialysepatiënten in Nederland. Ook zijn aan elf centra op hun verzoek data uit Renine geleverd over het eigen centrum. Het ging hier om gegevens die niet via Nefrodata beschikbaar zijn.

Lopende projecten

- *DOMESTICO (Dutch n Octurnal and hoME dialysis Study To Improve Clinical Outcomes)-1*: een retrospectieve multicenter studie naar oorzaken van techniekfalen bij thuisdialysebehandeling in Nederland. Het onderzoek wordt gecoördineerd door het Amsterdam UMC, locatie VUmc en het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Data uit Renine worden gebruikt om patiënten te selecteren

voor gebruik in de analyse. Nefrovisie heeft de database gemaakt en in beheer. Dit project wordt door meerdere sponsors, waaronder de Nierstichting, financieel ondersteund.

- **DOMESTICO-2**: een prospectieve multicenter studie naar de effecten van thuisdialyse op de kwaliteit van leven en klinische uitkomsten in relatie tot kosten. In deze studie worden patiënten die starten met dialysebehandeling bevraagd over kwaliteit van leven via PROMs-vragenlijsten en er worden ook vragenlijsten ingevuld om inzicht te krijgen in uitkomsten van behandeling en de kosten. Deze studie zal tot 2022 duren. Het onderzoek wordt gecoördineerd door het Amsterdam UMC, locatie VUmc en het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Nefrovisie heeft de database en digitale vragenlijsten gemaakt en in beheer.
- **POLDER (Pathway for OLDER Patients Reaching End Stage Renal Disease)**: een studie die als doel heeft om een zorgpad te ontwikkelen voor oudere patiënten die staan voor de keuze voor een nierfunctie vervangende behandeling. Het onderzoek wordt gecoördineerd door het LUMC. Nefrovisie heeft de database gemaakt en in beheer. De Nierstichting ondersteunt dit project financieel.
- **EQUAL**: een Europees project waarin in een aantal landen patiënten ouder dan 65 jaar worden gevolgd die zich voorbereiden op nierfunctievervangings. Nefrovisie beheert de database.
- **DIALOGICA**: een observationele cohortstudie naar de kwaliteit van leven van ouderen (70+) met nierfalen. Het is een zorgevaluatie studie waarin wordt onderzocht of conservatieve behandeling in oudere patiënten een beter alternatief is dan dialyse, afgemeten aan o.a. kwaliteit van leven en behoud van zelfstandigheid. Het onderzoek wordt gecoördineerd door het LUMC en UMCU. Nefrovisie heeft de database gemaakt en in beheer. DIALOGICA wordt gesubsidieerd door Leading the Change.
- **OASIS (Optimizing Access Surgery In Senior hemodialysis patients.)**: een gerandomiseerd onderzoek naar de beste vaattoegang voor oudere dialysepatiënten (70+). Het onderzoek wordt gecoördineerd door het MUMC+. Nefrovisie heeft de database gemaakt en in beheer. Net als Dialogica is OASIS is een zorgevaluatie studie die gesubsidieerd wordt vanuit het programma Leading the Change. In Nederland doen 17 dialysecentra mee aan OASIS. In OASIS vergelijken we de drie beschreven soorten vaattoegang bij patiënten van 70 jaar of ouder die starten met hemodialyse.
- **Nierkeuze.nl**: In dit project, dat uitgevoerd wordt door het UMCG, wordt een keuzehulp ontwikkeld waarbij patiënten op basis van landelijk geregistreerde uitkomstmaten en persoonskenmerken prognostische informatie krijgen. De keuzehulp maakt hierbij gebruik een algoritme. De uitkomstmaten worden voor een belangrijk deel vanuit RENINE database geleverd.
- **KININE (Kinder Nierziekten in Nederland)**: een project dat in 2019 is gestart als vervolg op het project Nederlandse Nieratlas (zie afgeronde projecten), maar nu met kinderen met nierziekten als onderzoekspopulatie. Over deze patiëntgroep is relatief weinig bekend wat betreft zorgkosten en verloop op lange termijn. Het betreft een samenwerking met de afdeling kindernefrologie van het Amsterdam UMC (locatie AMC/Emma Kinderziekenhuis). Nefrovisie is betrokken bij het ontsluiten van de benodigde data uit de Vektis-database. Het project wordt financieel ondersteund door de Nierstichting. Vanwege uitval van de onderzoeker heeft het project in 2020 grotendeels stilgelegen maar het zal in 2021 weer worden opgepakt.

- *De Nederlandse Nieratlas*: Nefrovisie heeft de [Nieratlas](#), waarbij uitkomsten en kosten voor zorg aan patiënten met een nierziekte in kaart zijn gebracht, in beheer en voert jaarlijkse updates uit in afstemming met Vektis. Met behulp van de data worden diverse wetenschappelijke projecten ondersteund. In 2020 hebben er geen updates plaatsgevonden, vanwege de COVID-pandemie.

4 Visitatie & Dataverificatie

Kerngegevens

	2020	2019	2018
Aantal dataverificaties	5	14	17
Aantal visitaties	1	13	23
Aantal vervolfbezoeken HKZ (met materiedeskundigen)	4	34	45

Met ingang van 1 januari 2020 hebben dialysecentra die deel uitmaken van een ziekenhuis met NIAZ-, JCI- of ISO kwaliteitserkenning de optie om te kiezen voor dit ziekenhuisbrede systeem of voor de bestaande toetsing op basis van de HKZ-norm dialyse. Dialysecentra die een ZKN-certificaat hebben zijn ook niet meer verplicht om een separate toetsing tegen de HKZ-norm dialyse te laten uitvoeren. Bij keuze voor de ziekenhuisbrede kwaliteitsborging, zal de beroepsvisitatie door NFN en V&VN Dialyse&Nefrologie separaat worden uitgevoerd, tussen de momenten van ziekenhuisbrede kwaliteitsborging. Dit leidt bij goede beoordeling tot minder frequente bezoeken voor visitatie (in principe naar één keer in de vier jaar). Vooralsnog houden 20 centra de HKZ certificering en hebben 38 centra de overstap gemaakt naar de ziekenhuisbrede accreditatie.

Onder verantwoordelijkheid van de Sectie werd sinds 2018 gewerkt aan de herziening van het bestaande kwaliteitssysteem dialyse. De stellingen zijn vervangen door Visitatienormen waarin de beoordelingsystematiek in lijn is gebracht met de “Leidraad waarderingssystematiek voor kwaliteitsvisitaties” van de FMS. De eerste visitatie met de nieuwe visitatienormen werd in 2020 verricht. Daarnaast zijn de eerste ervaringen opgedaan met visiteren volgens tracer methodiek en is het dagprogramma hierop en op separaat visiteren aangepast.

Voorafgaand aan de visitatie brengt een medewerker van Nefrovisie een bezoek aan het centrum. Op basis van steekproeven wordt dan een indruk verkregen van de volledigheid en correctheid van de aangeleverde gegevens. De resultaten van dataverificatie worden opgenomen in het visitatierapport en besproken tijdens de visitatie.

Voor dataverificatie & visitaties wordt gebruik gemaakt van het online visitatieplatform Exata van Compusense. Ook hiermee zijn in 2020 de eerste ervaringen opgedaan en heeft Nefrovisie de portal verder ontwikkeld.

Door de uitbraak van Corona hebben dataverificaties en visitaties en verschillende voor 2020 geplande wijzigingen vertraging opgelopen. Daarnaast is weinig ervaring opgedaan met de nieuwe systematiek.

In samenwerking met NEN-HKZ zal voor de algemene HKZ norm Zorg en Welzijn een voor dialyseafdelingen specifieke versie worden gemaakt. Eind 2020 hebben hiervoor de eerste bijeenkomsten plaatsgevonden. Verwacht wordt dat medio 2021 de nieuwe HKZ-norm Zorg&Welzijn voor Dialysecentra zal worden vastgesteld.

In 2019 is gestart met de voorbereiding van de pilot “meevisiteren door patiënten”. Het doel van deze pilot is te onderzoeken of deelname van een vertegenwoordiging van de patiëntenvereniging aan de visitatie meerwaarde heeft. Dit project is vanwege de uitbraak van Corona nog niet gestart. Gestreefd zal worden om dit in najaar 2021 te starten, zo nodig digitaal.

Evaluaties visitatiebezoeken

Alle dataverificaties en visitaties zijn geëvalueerd. Uit de evaluaties blijkt een positieve waardering voor zowel de dataverificaties als de visitaties. Echter gezien het geringe aantal zijn conclusies moeilijk te trekken.

5 Kennis & Expertise

Nefrovisie is CRKBO gecertificeerd en geeft cursussen en trainingen op het gebied van registratie en kwaliteitsontwikkeling- en borging.

Activiteiten in 2020:

- 27 nov en 1 dec 2020 online trainingen “Tracer methodiek gegeven” voor leden van de PV)
- 23 nov en 11 dec 2020 online gebruikersinstructies (beginners en gevorderden) Renine voor gebruikers Renine

6 Strategisch Beleidsplan

In 2020 is gestart met een strategische heroriëntatie. Er zijn gesprekken gevoerd met relevante netwerkpartners en in 2021 zijn er 3 online veldraadplegingen uitgevoerd waarvoor het duaal management van alle dialysecentra was uitgenodigd. Op basis van deze inbreng zal een strategisch beleidsplan met daaraan gekoppeld een meerjaren plan in Q4 2021 worden opgeleverd.

7 Organisatie

Samenstelling team

- Marc Hemmelder heeft per 1-7-2020 afscheid genomen van Nefrovisie. Hij is opgevolgd door Marc ten Dam die de positie aanvankelijk op interim basis heeft ingevuld maar vanaf 1 januari 2021 voor een periode van 3 jaar is benoemd als uitvoerend bestuurder van Nefrovisie
- Anneke Jorna, nefroloog, die als ondersteuning van de RLC in dienst was bij Nefrovisie heeft per 30 september 2020 afscheid genomen. De inhoudelijke ondersteuning van de RLC zal door de NFN worden vormgegeven; organisatorisch zal Nefrovisie ondersteuning blijven geven aan de RLC.

Bestuur

Het bestuur heeft zes keer vergaderd.

Een actueel overzicht van medewerkers en bestuursleden vindt u [hier](#).

Adviesraden

De Beleidsadviesraad en de Klantadviesraad zijn beide twee keer bijeengekomen. Verslagen staan op de website:

[Verslagen beleidsadviesraad](#)

[Verslagen klantadviesraad](#)

Financiën

Nefrovisie heeft 2020 afgesloten met een begroot negatief financieel resultaat. Het Financieel Jaarverslag 2020 vindt u [hier](#).

Communicatie, externe presentaties en wetenschappelijke publicaties

Presentaties en bijeenkomsten in 2020

- **Uitkomstmaten in de nefrologie**
Door: Marc ten Dam en Hans Bart
Gelegenheid: Raad van kwaliteit dd 23-1-2020
- **Afscheidssymposium Marc Hemmeler (22 september 2020)**
 - Patiëntperspectief in de Nefrologie: tweerichtingsverkeer
dr. M. (Marja) Ho-dac, directeur Nierpatiënten Vereniging Nederland
 - Het SKR – kwaliteitsregistraties in beweging
prof. dr. N. (Nicolette) de Keizer, voorzitter Samenwerkingsverband Kwaliteitsregistraties (SKR)
 - Wetenschap in beweging
Prof. dr. A.J. Rabelink, internist-nefroloog LUMC
- **Nefrovisie tijdens Nederlandse Nefrologie Dagen (NND)**
 - Welke uitkomstmaten zijn belangrijk in de oudere patiënt met nierfalen
dr. Marjolijn van Buren, internist-nefroloog HagaZiekenhuis/onderzoeker LUMC
 - De waarde van de nieratlas
drs. Manon van Oosten, internist-nefroloog, PhD candidate AmsterdamUMC
 - De ontwikkelingen van de kwaliteitsregistratie Renine
drs. Lara Heuveling, medisch informatiekundige Nefrovisie
- **Herziening visitaties systematiek dialyse: patiënt perspectief**
Door: Marc ten Dam en Hans Bart
Gelegenheid: Vergadering van voorzitters van visitatie commissies van de wetenschappelijke verenigingen dd 23-11-2020
- **Samenwerking binnen de nefrologie: Lessen uit Domestic**
Door: Marc ten Dam Alferso Abrahams
Gelegenheid: ZonMW Symposium Samen van zorgevaluatie naar richtlijn dd 3-11-2020

Publicaties in 2020

- **Results from the ERA-EDTA Registry indicate a high mortality due to COVID-19 in dialysis patients and kidney transplant recipients across Europe.**
Kitty J. Jager, Anneke Kramer, Nicholas C. Chesnaye, Cécile Couchoud, J. Emilio Sánchez-Álvarez, Liliana Garneata, Frédéric Collart, Marc H. Hemmeler, Patrice Ambühl, Julia Kerschbaum, Camille Legeai, María Dolores del Pino y Pino, Gabriel Mircescu, Lionel Mazzoleni, Tiny Hoekstra, Rebecca Winzeler, Gert Mayer, Vianda S. Stel, Christoph Wanner, Carmine Zoccali, Ziad A. Massy. *Kidney Int.* 2020 Dec; 98(6): 1540–1548

- **COVID-19-related mortality in kidney transplant and dialysis patients: results of the ERACODA collaboration.**
Luuk B Hilbrands, Raphaël Duivenvoorden, Priya Vart, Casper F M Franssen, Marc H Hemmelder, Kitty J Jager, Lyanne M Kieneker, Marlies Noordzij, Michelle J Pena, Hanne de Vries, David Arroyo, Adrian Covic, Marta Crespo, Eric Goffin, Mahmud Islam, Ziad A Massy, Nuria Montero, João P Oliveira, Ana Roca Muñoz, J Emilio Sanchez, Sivakumar Sridharan, Rebecca Winzeler, Ron T Gansevoort, ERACODA Collaborators
Nephrol Dial Transplant. 2020 Nov; 35(11): 1973–1983.
- **The ERA-EDTA Registry Annual Report 2017: a summary**
Anneke Kramer, Rianne Boenink, Marlies Noordzij, Jizzo R Bosdriesz, Vianda S Stel, Palma Beltrán, Juan C Ruiz, Nurhan Seyahi, Jordi Comas Farnés, Maria Stendahl, Liliana Garneata, Rebecca Winzeler, Eliezer Golan, František Lopot, Grzegorz Korejwo, Marjolein Bonthuis, Mathilde Lassalle, Maria F Slon Roblero, Viktorija Kuzema, Kristine Hommel, Olivera Stojceva-Taneva, Anders Asberg, Reinhard Kramar, Marc H Hemmelder, Johan De Meester, Evgueniy Vazellov, Anton Andrushev, Pablo Castro de la Nuez, Jaakko Helve, Kirill Komissarov, Anna Casula, Ángela Magaz, Carmen Santiuste de Pablos, Ivan Bubić, Jamie P Traynor, Kyriakos Ioannou, Alma Idrizi, Runolfur Palsson, Jean-Marin des Grottes, Viera Spustova, Miloreta Tolaj-Avidiu, Faical Jarraya, Maurizio Nordio, Edita Ziginiskiene, Ziad A Massy, Kitty J Jager
Clin Kidney J. 2020 Aug; 13(4): 693–709.
- **Age-related difference in health care use and costs of patients with chronic kidney disease and matched controls: analysis of Dutch health care claims data**
Manon J M van Oosten, Susan J J Logtenberg, Martijn J H Leegte, Henk J G Bilo, Sigrid M Mohnen, Leona Hakkaart-van Roijen, Marc H Hemmelder, G Ardine de Wit, Kitty J Jager, Vianda S Stel
Nephrol Dial Transplant. 2020 Dec; 35(12): 2138–2146.